

19de zondag door het jaar

De draad van de 17de zondag door het jaar (de wonderbare broodvermenigvuldiging) wordt hier weer opgepakt. Johannes schrijft hier over Jezus als het brood voor het leven. Het is een leerstuk over de betekenis van Jezus' bestaan en zijn prediking voor ieder

die in Hem gelooft. Jezus' aanspraken baseert Johannes op de verhouding van Jezus tot de Vader. Zo geloofde men 't al aan het einde van de eerste eeuw.

Een oudtestamentische achtergrond is een verhaal over Elia in de woestijn die bijna bezwijkt van de honger en op zeker moment te eten krijgt en dan weet tot 'alles' in staat is.

Thema: **"Brood voor onderweg"**

EERSTE LEZING uit het boek Koningen (1Kon.19,4-8)

In die dagen kwam Elia na een tocht van een dag in de woestijn bij een bremstruik. Hij zette zich eronder neer. Hij verlangde te sterven, en zei: 'Het wordt mij te veel, Heer; laat mij sterven, want ik ben niet beter dan mijn vaders'. Daarop ging hij onder de bremstruik liggen, en sliep in. Maar opeens stiet een engel hem aan, en zei tot hem: 'Sta op, en eet'. Hij keek op, en daar zag hij aan zijn hoofdeinde een koek, op gloeiende stenen gebakken, en een kruik water. Hij at en dronk, en legde zich weer te ruste. Maar opnieuw, voor de tweede maal, stiet de engel van de Heer hem aan, en zei: 'Sta op, en eet; anders gaat de reis uw krachten te boven'. Toen stond hij op, at en dronk, en gesterkt door het voedsel liep hij veertig dagen en nachten tot hij de berg van God de Horeb bereikte.

EVANGELIEZING van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes (Jo.6,41-51)

In die tijd morden de joden over Jezus, omdat Hij gezegd had: Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald, en zij zeiden: 'Is dit niet Jezus, de zoon van Jozef, en kennen wij zijn vader en moeder niet? Hoe kan Hij dan zeggen: Ik ben uit de hemel neergedaald?'. Maar Jezus sprak tot hen: 'Mort toch niet onder elkaar. Niemand kan tot Mij komen als de Vader die Mij zond hem niet trekt; en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag. Er staat geschreven bij de profeten: En allen zullen door God onderricht worden. Al wie naar de leer van de Vader geluisterd heeft, komt tot Mij. Niet

dat iemand de Vader gezien heeft: alleen Degene die uit God is, heeft de Vader gezien. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wie gelooft heeft eeuwig leven. Ik ben het brood des levens. Uw vaders die het manna hebben gegeten in de woestijn, zijn niettemin gestorven; maar dit brood daalt uit de hemel neer opdat wie ervan eet niet sterft. Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald. Als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid. Het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees, ten bate van het leven der wereld'

OVERWEGING

Afwijken van wat gangbaar is, dierbare mensen, is in onze samenleving zeer in trek. De afwijking mag weliswaar niet te groot zijn, maar een beetje apart-zijn doet het goed, schept stille bewondering. Het begint al vroeg op de peuterspeelzaal, gevolgd door kleuterprogramma's op de televisie. U hebt het wellicht destijds gezien in de programma's over kinderen van 4 jaar oud. Soms is het binnen een klas van het basis- en voortgezet onderwijs een ware terreur; het is onder andere een bron van pesten. Maar je ziet het ook voor volwassenen in bv. de reclame, die de mensen stimuleert bijzonder te zijn, apart en vooral creatief. Zonder dat je het in de gaten hebt, wordt je voorzien van je gevoel van eigenwaarde dat vooral moet liggen in de waardering die je van een ánder krijgt. Natuurlijk, er is inderdaad bijna geen mens – u niet en ik niet – die buiten de waardering kan. De vraag is alleen waar je als mens op je levensweg nou éigenlijk van leeft. Met andere woorden, wat is je brood voor onderweg, het thema van vandaag uit beide lezingen.

Dierbare mensen, we zijn hier bijeen voor ons geloof om vanuit dié hoek 'ns te kijken naar het waarom van de moeizaamheid van gelovig leven én tegelijk de afhankelijkheid aan de geloofsgemeenschap. U weet allemaal, dat mensen ontzettend bang zijn de waardering van anderen te moeten missen en zeker voorwerp te worden van het tegendeel, nl. de angst te worden aangezien voor een wereldvreemde snuiter, als je iets in gelovig leven ziet. Ouderen hebben daar niet gauw last van, – daar zijn ze te volwassen voor, maar onder jongeren is er niets zo sterk als de angst er niet bij te horen, – niet voor vol te worden aangezien. Ouders van tieners merken dat elke dag aan hun kinderen, maar het speelt al op de basisschool.

En dat is niet van vandaag of gisteren. We zien een voorbeeld in de eerste lezing: dat stukje over Elia die de woestijn in vluchtte. De mensen stonden hem naar het leven vanwege zijn verzet tegen heidense opvattingen die het jodendom wa-

ren binnengeslopen. Zij zagen in zijn prediking een aanklacht en vreesden niet meer bij het joodse volk, – jawel, het uitverkoren volk te behoren. Het is nog steeds zo, – oh God, stel je toch voor dat je wordt afgewezen.

In het verlengde daarvan, dierbare mensen, is er reden voor een gewetensonderzoek, bv. of je bang bent door je omgeving te worden afgewezen door je opstelling tegenover geloof en Kerk. Met een voorbeeld in de vraag: wordt je eigen geloof bepaald door wat je denkt, dat anderen van jou zullen vinden? Weet u, dat is heel actueel. Is je geloof gekanaliseerd door de gangbare opinies over wat de kerkelijke overheid stelt van bv. de intercommunie of iets anders uit bv. de moraal, weet u wel: hot items als abortus en euthanasie? Ben je in laatste instantie bereid de eenzaamheid van de woestijn te kiezen omwille van je geloofs-overtuiging zodra je daarmee je plek in de wereld riskeert en verspeelt, ... zoals ook Elia overkwam? En als je in de woestijn terecht komt, in de steek gelaten bent om wat je gelooft, waar leef je dán van? Kortom, wat is je brood voor onderweg?

Dat zijn confronterende vragen, dierbare mensen, voor u, en ik stel ze ook mijzelf (soms dagelijks), – harde vragen die je bij de werkelijkheid kunnen brengen als je zo nu en dan meedoet aan het applaus voor wat de massa van belang vindt. De wereld heeft aan dat applaus behoefte; en als je daaraan níet meedoet, kom je dat aan de weet. Ze zal je zelfs naar het leven staan omdat jij dan het punt bent waar de angst van de wereld begint, – de angst voor het moment alleen te komen staan.

Trouwens, dierbare mensen, de woestijn hoeft je eigenlijk niet eens in te vluchten, – die ontstaat vanzelf om je heen, zodra je omgeving je in de steek laat als je haar wereld niet erkent. Zo verging het Elia, die in de schaduw van een struik ging zitten en Jahweh bad om hem maar te halen.

En dán komt het: als het zover is, wordt je gelovige leefstijl je brood voor onderweg. Zowel de eerste als de tweede lezing vertellen het. Het geloof in een God die door de wereld wordt afgewezen omdat de wereld zélf God wil zijn, Hem ziet als concurrent van wat de wereld verlangt. Je gelovige leefstijl is immers die van de Bergrede.

Het geloof, dat je niet voor jezelf hoeft te zorgen, – dat je jezelf niet genoeg bent en dat trouwens ook niet hoeft te zijn, maar dat God voor je zorgt, – het geloof dat je je gevoel van eigenwaarde niet ontvangt van de wereld, maar van een God die jou goed genoeg vindt om van je te houden. Je geloof is je brood voor onderweg, zoals Elia voeding vond toen hij uit zijn slaap ontwaakte en zoals Jezus van Nazareth middels Johannes zich als voeding voor je leven verklaart.

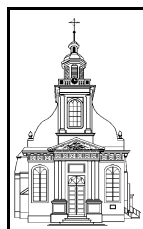
Het verhaal van Elia gaat niet over geschiedenis, niet over wat eens gebeurde, maar met wat

nog steeds gebeurt bij iedereen die de wereld door heeft, – uit de wereld wegvlucht als die jouw keuze miskent en je daarom meer rekent op Gods liefde en zorg.

De eerste ervaring is voor Elia nog niet voldoende; hij raakt opnieuw in zijn droomwereld verzeild. En bij de tweede maal gebeurde het: hij loopt 40 dagen en 40 nachten (– dat betekent: hij voltooit zijn opdracht –) tot hij komt in het Sinaï-gebergte en daar God ontmoet, zoals Mozes ooit meemaakte en daar de 10 geboden kreeg als teken van het Verbond met God.

Dierbare mensen, ik sluit af. Het gaat niet over Elia, maar over u en mij. En ik mag hopen, dat wij ooit de woestijn zullen ontdekken als de plek waar je het echte brood voor onderweg krijgt aangereikt; en (– laat u niets wijsmaken –) God is dáár en nergens anders, samen met iedereen die niet de wereld zoekt maar Hem.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 12 augustus 2018
© Frans E.M. Verhaar pr.